

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**  
Механіко-математичний факультет  
Кафедра фінансів та обліку



**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Проректор із

роботи

науково-педагогічної

О. А. Кузнецова

27 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК**


Ступінь бакалавра

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма 072 Фінанси, банківська справа та страхування

2020 – 2021 навчальний рік

Розробник: Волошина-Сідей Вікторія Вадимівна, старший викладач кафедри фінансів та обліку, кандидат економічних наук 

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів та обліку

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри  (Корнева Н.О.)

« 26 » серпня, 2020 р.

Програму погоджено з гарантом ОП 072 Фінанси, банківська справа та страхування  (Корнева Н.О.)

## Анотація

Для сучасного етапу світового розвитку характерне зростання різноманітності соціально-економічних і науково-технічних зв'язків, ускладнення господарських процесів і методів управління ними, що зумовлює стрімке посилення ролі інформації в економічному розвитку. Таким інформаційним забезпеченням на мікрорівні є система фінансового обліку та складена на його основі звітність. Чітко налагоджена система обліку та контролю – це основа ефективної діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. Господарський облік є головним джерелом економічної інформації, необхідної для управління процесами розширеного відтворення на різних рівнях - від конкретного підприємства і його структурних підрозділів до управління галузями, регіонами і країною в цілому. Дисципліни «Фінансовий облік» є складовою частиною загальної системи знань із бухгалтерського обліку, орієнтованих на посилення інформаційно-аналітичної функції обліку, й важливою ланкою в розбудові ринкових відносин. Дисципліна розкриває концептуальні засади збору, систематизації та аналізу облікової інформації з метою формування альтернативних варіантів управлінських рішень та є однією з основних дисциплін при формуванні необхідних компетенцій майбутніх фахівців, що і обумовлює її актуальність при формуванні даної освітньої програми.

**Ключові слова:** активи, зобов'язання, власний капітал, фінансова звітність, грошові кошти, господарські операції, стандарти бухгалтерського обліку, обліковий процес.

## Annotation

The current stage of world development is characterized by an increase in the diversity of socio-economic and scientific-technical ties, the complexity of economic processes and methods of managing them, which leads to a rapid strengthening of the role of information in economic development. Such information support at the micro level is the system of financial accounting and reporting based on it. A well-established system of accounting and control is the basis of effective activity of any business entity. Business accounting is the main source of economic information needed to manage the processes of expanded reproduction at various levels - from a particular enterprise and its structural units to the management of industries, regions and the country as a whole. Disciplines "Financial Accounting" are part of the overall system of knowledge in accounting, focused on strengthening the information-analytical function of accounting, and an important link in the development of market relations. The discipline reveals the conceptual principles of collecting, systematizing and analyzing accounting information in order to form alternative management decisions and is one of the main disciplines in the formation of the necessary competencies of future professionals, which determines its relevance in the formation of this educational program.

**Key words:** assets, liabilities, equity, financial statements, cash, business transactions, accounting standards, accounting process.

## 1. Опис навчальної дисципліни

### Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання – «Фінансовий облік активів і зобов'язань в умовах невизначеності»	Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування	<b>Семестр</b>
Загальна кількість годин – 150		7-й, 3-й, 5-й <b>Лекції</b>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавра	10 год. <b>Практичні, семінарські</b>
		20 год. <b>Лабораторні</b>
<b>Самостійна робота</b>		
60 год.		
Вид контролю: залік		
<a href="http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1467">http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1467</a>		

Мова навчання – українська

#### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33%/67%).

### Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання – «Фінансовий облік активів і зобов'язань в умовах невизначеності»	Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування	<b>Семестр</b>
Загальна кількість годин – 150		7-й <b>Лекції</b>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавра	6 год. <b>Практичні, семінарські</b>
		8 год. <b>Лабораторні</b>
<b>Самостійна робота</b>		
136 год.		
Вид контролю: залік		
<a href="http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1467">http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1467</a>		

Мова навчання – українська

#### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 14 год. – аудиторні заняття, 136 год. – самостійна робота (9%/91%).

## **2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати**

*Мета курсу:* формування у студентів професійних знань теорії, методології та організації фінансового обліку на підприємствах різних форм власності у сучасних умовах, отримання практичних навичок у використанні техніки обліку, раціональної організації самостійної роботи і нового економічного мислення майбутніх фахівців, що впливає з вимог законодавчих та нормативних актів України.

*Завдання курсу:*

- вивчити методи раціональної організації та ведення фінансового обліку активів, капіталу та зобов'язань на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів;
- навчити відображати господарські операції за рахунками бухгалтерського обліку, виконувати необхідні обчислення, складати фінансову звітність.
- навчити заповнювати типові форми первинних документів та облікових регістрів;
- набути навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

**Передумови для вивчення дисципліни:** «Політична економія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Статистика», "Економіка підприємств", "Аналіз господарської діяльності", «Бухгалтерський облік».

Навчальна дисципліна складається з 3-ох кредитів – для денної форми навчання та 5-ти кредитів для заочної форми навчання

### **Програмні результати навчання:**

**ПРН 01.** Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

**ПРН 04.** Знати механізм функціонування облікової системи країни, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств.

**ПРН 05.** Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

**ПРН 09.** Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

**ПРН 10.** Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

**ПРН 11.** Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

**ПРН 12.** Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

**ПРН 19.** Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

1. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

### **I. Загальнопредметні:**

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 05. Здатність використовувати у своїй діяльності нормативні правові документи

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 16 Здатність володіти засобами самостійного, методично правильного використання методів забезпечення повноцінної професійної діяльності.

## **II. Фахові:**

### **II. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):**

ФК 02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ФК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК 06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК 08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

ФК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

## **2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.**

**Тема 1.** Облік основних засобів

**Тема 2.** Облік запасів

**Тема 3.** Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

**Тема 4.** Облік власного капіталу.

**Тема 5.** Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.

**Тема 6.** Облік розрахунків за виплатами працівникам.

**Тема 7.** Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства

**Тема 8.** Фінансова звітність підприємства.

## **Програма навчальної дисципліни**

### **Кредит 1. Фінансовий облік та оцінка активів підприємства**

#### **Тема 1. Облік основних засобів.**

Визнання, класифікація та оцінка основних засобів на підприємстві. Облік придбання та створення основних засобів. Класифікація основних засобів. Порядок визначення первісної вартості основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Облік оренди основних засобів. Методи розрахунку амортизації основних засобів. Облік зносу основних засобів. Облік ремонту та переоцінки основних засобів. Основні нормативні документи з обліку основних засобів. Первинні документи обліку основних засобів. Придбання основних засобів. Безкоштовне отримання основних засобів. Поліпшення технічних характеристик та ремонт основних засобів.

#### **Тема 2. Облік запасів.**

Визнання, класифікація і оцінка виробничих запасів. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Документальне оформлення руху запасів. Аналітичний облік запасів. Класифікація запасів. Перелік форм первинних документів для обліку виробничих запасів. Облік надходження і відпуску виробничих запасів зі складу підприємства. Облік транспортно-заготівельних витрат. Методи оцінки запасів при їх вибутті. Схема організації обліку виробничих запасів. Оцінка вибуття запасів для цілей фінансового обліку. Фінансовий облік малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Відображення в обліку товарів. Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів. Облікові реєстри. Основні нормативні документи з обліку запасів. Облік формування первісної вартості запасів. Особливості обліку запасів. Уцінка та дооцінка запасів. Облік виробничих запасів в бухгалтерії. Облік сум нестач та псування матеріальних цінностей.

### **Тема 3. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості.**

Законодавче регулювання готівкового обігу і грошових коштів на рахунках в банках. Кругообіг коштів підприємства, місце грошей в ньому. Порядок ведення касових операцій. Облік операцій на рахунках в банках. Облік касових операцій. Документація з обліку касових операцій. Порядок ведення касової книги. Виписки банку та їх обробіток. Відображення операцій на поточному рахунку в реєстрах бухгалтерського обліку. Облік дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги. Схема обліку розрахунків з покупцями і замовниками. Облік іншої дебіторської заборгованості. Бухгалтерський облік довгострокової дебіторської заборгованості. Документування господарських операцій з обліку дебіторської заборгованості. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами. Облік резерву сумнівних боргів. Методика розрахунку резерву сумнівних боргів.

### **Кредит 2 Фінансовий облік власного капітал і зобов'язання підприємства**

#### **Тема 4. Облік власного капіталу. Облік зареєстрованого капіталу.**

Облік пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік несплаченого та вилученого капіталу. Облік нерозподіленого прибутку. Облік непокритого збитку. Облік формування зареєстрованого капіталу та його функції. Облік збільшення статутного капіталу. Облік зменшення /вилучення/ зареєстрованого капіталу. Аналітичний та синтетичний облік зареєстрованого капіталу. Документування та облік операцій формування і використання власного капіталу.

#### **Тема 5. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.**

Договір купівлі-продажу. Договір підяду. Порядок приймання-здавання товарів. Документальне оформлення надходження вантажів, робіт, послуг. Порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей. Організація синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

#### **Тема 6. Облік розрахунків за виплатами працівникам.**

Економічний зміст і завдання обліку праці та її оплати. Економічний зміст оплати праці в ринкових умовах. Завдання обліку праці та її оплати на підприємствах різних форм власності. Форми і види оплати праці. Склад фонду оплати праці. Первинний облік праці та її оплати. Узагальнення та групування даних з обліку праці. Особливості оформлення трудових угод і оплата робіт за трудовими угодами. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток. Особливості нарахування інших додаткових виплат. Нарахування і утримання єдиного соціального внеску.

### **Кредит 3. Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами.**

#### **Тема 7. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства.**

Методологічні засади формування інформації про доходи підприємства. Визнання доходу. Дохід /виручка/ від реалізації продукції /товарів, робіт, послуг/. Вирахування з доходу. Облік наданих знижок. Облік повернення товарів. Облік реалізації товарів за договорами комісії. Визнання доходу від надання послуг. Визнання доходу за операціями з цільового фінансування. Визнання доходу за бартерним контрактом. Облік фінансових

доходів. Розкриття інформації про доходи у Примітках до фінансової звітності. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування. Облік формування фінансових результатів. Облік нерозподіленого прибутку або непокритого збитку.

#### Тема 8. Фінансова звітність підприємства.

Призначення звітності. Класифікація звітності. Користувачі звітності та їх інформаційні потреби. Внутрішні та зовнішні користувачі. Мета, якісні характеристики бухгалтерської звітності. Організація складання звітності. Порядок подання та оприлюднення бухгалтерської звітності. Законодавче і нормативно-правове забезпечення звітності та мета її складання. Види та склад звітності підприємства. Елементи фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності та розкриття інформації.

### 3. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усь ого	у тому числі:				
		л	п	лаб	інд	с.р
<i>Кредит 1. Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</i>						
<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	10	2	4			4
<b>Тема 2.</b> Облік запасів	10	1	2			7
<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	10	1	2			7
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>4</b>	<b>8</b>			<b>18</b>
<i>Кредит 2. Фінансовий облік власного капітал і зобов'язання підприємства</i>						
<b>Тема 4.</b> Облік власного капіталу.	10	1	2			7
<b>Тема 5.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	10	1	2			7
<b>Тема 6.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	10	2	4			4
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>4</b>	<b>8</b>			<b>18</b>
<i>Кредит 3. Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами.</i>						
<b>Тема 7.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	15	1	2			12
<b>Тема 8.</b> Фінансова звітність підприємства.	15	1	2			12
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>4</b>			<b>24</b>
<b>Всього годин</b>	<b>90</b>	<b>10</b>	<b>20</b>			<b>60</b>

### Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усь ого	у тому числі:				
л		п	ла б	інд	с.р	
<i>Кредит 1. Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</i>						
<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	15	1	1			13
<b>Тема 2.</b> Облік виробничих запасів	15	1	1			13
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>26</b>
<i>Кредит 2. Облік грошових коштів та розрахунків</i>						
<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів	15	1				14



<b>Тема 4.</b> Фінансовий облік дебіторської заборгованості	15		1			14
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>1</b>	<b>1</b>			<b>28</b>
<i>Кредит 3. Фінансовий облік власного капіталу</i>						
<b>Тема 5.</b> Облік власного капіталу	15	1	1			13
<b>Тема 6.</b> Облік резервного, вилученого капіталу, нерозподіленого прибутку та непокритого збитку	15					15
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>1</b>	<b>1</b>			<b>28</b>
<i>Кредит 4. Облік зобов'язань підприємства</i>						
<b>Тема 7.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	15		1			14
<b>Тема 8.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	15	1	1			13
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>1</b>	<b>2</b>			<b>27</b>
<i>Кредит 5. Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами</i>						
<b>Тема 9.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	15	1	1			13
<b>Тема 10.</b> Фінансова звітність підприємства.	15		1			14
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>1</b>	<b>2</b>			<b>27</b>
<b>Всього годин</b>	<b>150</b>	<b>6</b>	<b>8</b>			<b>134</b>

#### 4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ з.п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</i>		
1	<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	2
2	<b>Тема 2.</b> Облік запасів	1
3	<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	1
<i>Кредит 2 Фінансовий облік власного капітал і зобов'язання підприємства</i>		
4	<b>Тема 4.</b> Облік власного капіталу.	1
5	<b>Тема 5.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	1
6	<b>Тема 6.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	2
<i>Кредит 3. Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами.</i>		
7	<b>Тема 7.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	1
8	<b>Тема 8.</b> Фінансова звітність підприємства.	1
	<b>Всього</b>	<b>Рзд00</b>

#### Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</i>	
<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	1
<b>Тема 2.</b> Облік виробничих запасів	1
<i>Кредит 2. Облік грошових коштів та розрахунків</i>	
<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів	1
<b>Тема 4.</b> Фінансовий облік дебіторської заборгованості	

<i>Кредит 3. Фінансовий облік власного капіталу</i>	
<b>Тема 5.</b> Облік власного капіталу	1
<b>Тема 6.</b> Облік резервного, вилученого капіталу, нерозподіленого прибутку та непокритого збитку	
<i>Кредит 4. Облік зобов'язань підприємства</i>	
<b>Тема 7.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	
<b>Тема 8.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	1
<i>Кредит 5. Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами</i>	
<b>Тема 9.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	1
<b>Тема 10.</b> Фінансова звітність підприємства.	
<b>Всього</b>	<b>6</b>

### 5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з.п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</i>		
1	<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	4
2	<b>Тема 2.</b> Облік запасів	2
3	<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	2
<i>Кредит 2 Фінансовий облік власного капітал і зобов'язання підприємства</i>		
4	<b>Тема 4.</b> Облік власного капіталу.	2
5	<b>Тема 5.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	2
6	<b>Тема 6.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	4
<i>Кредит 3. Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами.</i>		
7	<b>Тема 7.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	2
8	<b>Тема 8.</b> Фінансова звітність підприємства.	2
<b>Всього</b>		<b>20</b>

### Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</i>	
<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	1
<b>Тема 2.</b> Облік виробничих запасів	1
<i>Кредит 2. Облік грошових коштів та розрахунків</i>	
<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів	
<b>Тема 4.</b> Фінансовий облік дебіторської заборгованості	1
<i>Кредит 3. Фінансовий облік власного капіталу</i>	
<b>Тема 5.</b> Облік власного капіталу	1
<b>Тема 6.</b> Облік резервного, вилученого капіталу, нерозподіленого прибутку та непокритого збитку	1
<i>Кредит 4. Облік зобов'язань підприємства</i>	
<b>Тема 7.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	

<b>Тема 8.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	1
<i>Кредит 5. <u>Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами</u></i>	
<b>Тема 9.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	1
<b>Тема 10.</b> Фінансова звітність підприємства.	1
<b>Всього</b>	<b>8</b>

**6. Теми лабораторних занять**  
*Не передбачено навчальним планом*

**7. Завдання для самостійної роботи**  
**Денна форма навчання**

№ з.п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. <u>Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</u></i>		
1	<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	4
2	<b>Тема 2.</b> Облік запасів	7
3	<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	7
<i>Кредит 2 <u>Фінансовий облік власного капітал і зобов'язання підприємства</u></i>		
4	<b>Тема 4.</b> Облік власного капіталу.	7
5	<b>Тема 5.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	7
6	<b>Тема 6.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	4
<i>Кредит 3. <u>Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами.</u></i>		
7	<b>Тема 7.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	12
8	<b>Тема 8.</b> Фінансова звітність підприємства.	12
<b>Всього</b>		<b>60</b>

**Заочна форма навчання**

Назви кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. <u>Фінансовий облік та оцінка активів підприємства</u></i>	
<b>Тема 1.</b> Облік основних засобів	13
<b>Тема 2.</b> Облік виробничих запасів	13
<i>Кредит 2. <u>Облік грошових коштів та розрахунків</u></i>	
<b>Тема 3.</b> Облік грошових коштів	14
<b>Тема 4.</b> Фінансовий облік дебіторської заборгованості	14
<i>Кредит 3. <u>Фінансовий облік власного капіталу</u></i>	
<b>Тема 5.</b> Облік власного капіталу	13
<b>Тема 6.</b> Облік резервного, вилученого капіталу, нерозподіленого прибутку та непокритого збитку	15
<i>Кредит 4. <u>Облік зобов'язань підприємства</u></i>	
<b>Тема 7.</b> Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками.	14
<b>Тема 8.</b> Облік розрахунків за виплатами працівникам.	13
<i>Кредит 5. <u>Облік доходів і фінансових результатів. Складання фінансової звітності підприємствами</u></i>	
<b>Тема 9.</b> Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	13

<b>Тема 10. Фінансова звітність підприємства.</b>	14
<b>Всього</b>	<b>134</b>

### 8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольної роботи;

II – підготовка доповіді-реферату та тестових завдань з висвітленням проблем дисципліни; підготовка порівняльних характеристик міжнародних та національних стандартів обліку та звітності

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів поглиблено вивчати певну проблематику навчального курсу, отримувати більш повну інформацію з певного його розділу. Перевірити і закріпити отримані студентами теоретичні знання, навчити їх систематизувати ці знання і застосувати при дослідженні конкретної теми та на практиці. Перед виконанням роботи необхідно ознайомитися із програмою щодо предмету, вивчити рекомендовані основні та додаткові джерела.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) робота виконується за заданою тематикою;
- 2) є самостійною роботою студента.

### 9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

**Форми поточного та підсумкового контролю.** Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

*Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:*

Студенту виставляється відмінно якщо студент активно працює протягом усього заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань обліку та оподаткування, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання.

Студенту виставляється дуже добре за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1—2 арифметичні і 1—2 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється добре за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені достатньо повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань не повністю завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 3—4 арифметичні і 2—3 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється достатньо в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3—4 логічних помилок при розв'язанні задач.

Студенту виставляється задовільно в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні задачі.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), та 250 до 500 балів (за 5 кредитів) тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кредити.

Поточне тестування та самостійна робота								Контрольна робота	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
20	20	20	15	20	15	20	20	50	300

\*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 5 кредитів.

Поточне тестування та самостійна робота										Контрольна робота	Накопичувальні бали/сума
T1.	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	100	500

**\*Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

## **10. Засоби діагностики**

**Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є:**

- залік;
- тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень

## **11. Методи навчання**

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, порівняльний аналіз; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

## **12. Рекомендована література**

### **Базова**

1. Господарський кодекс України від 16.01.2011 р. №436-IV // Відомості Верховної ради України – 2009. – №18 – 22. – С. 144.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р, №996-XIV зі змінами і доповненнями // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 із змінами, внесеними згідно із законом № 658 від 31.05.2012р. // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

4. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 09.04.2015 № 221 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09.12.2011р. № 1591) // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010р., із змінами, внесеними згідно із законом № 5471-VI від 06.11.2012р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

8. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. № 879 // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

9. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 15.12.2017 р. №418 зі змінами та доповненнями // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

10. Положення про організацію готівкового обігу і ведення емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період від 03.03.2015 № 157// [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

#### **Допоміжна**

1. Бухгалтерський облік: Навч. посібник / П.Н. Денчук, Р.В. Романів. – К.: Центр учбової літератури, 2016.-304 с.

2. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні: навчально-практичний посібник / Під ред. С.Ф.Голова. - Дніпропетровськ. ТОВ "Баланс-клуб". 2016. - 832с.

3. Височан О.С. Фінансовий облік: навч. посіб. / О.С. Височан, О.О. Височан: Нац. у-т Львів. Політехніка». –Львів, Сорока Т.Б. [вид.]. -2016. -449с.

4. Крупка, З. В. Задорожний, Н.Я. Микитюк [та ін.] – 4-те вид. [доп. і перероб]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017 –451с.

5. Лень В., Гливенко В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика / В. Лень, В. Гливенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. - 608 с.

6.Сопко В.В. Фінансовий облік: навчальний посібник / В.В.Сопко. – К.: КНЕУ, 2016. – 578с.

7. Ткаченко Н.М. Фінансовий облік на підприємствах України з різними формами власності: навч. посіб. / Н.М. Ткаченко. – К.: А.С.К., 2015. – 784с.

8. Фінансовий облік: підручник: у 2 ч. за ред. М.І. Бондаря та Л.Г. Ловінської; Держ. Вищ. Навч. закл. «Київ. нац. екон. ун. ім. Вадима Гетьмана». –К.: КНЕУ, 2012.

9. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / В.Г. Швець. –К.: Знання, 2015. – 572 с.

#### **13. Інформаційні ресурси:**

1. Волошина-Сідей В.В. Зміст курсу «Фінансовий облік». Персональний Web – ресурс викладача. Інтернет – ресурс. – Джерело доступу [<http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1467>]

